

Verklagsreglur við gerð viðauka fjárhagsáætlunar

Fjárhagsáætlun hvers árs endurspeglar pólitísk markmið sveitarstjórnar og er helsta stjórnþæki hennar við framkvæmd faglegrar og fjárhagslegrar stefnumörkunar. Ákvörðun sem sveitarstjórn tekur um fjárhagsáætlun komandi árs er bindandi fyrir allar fjárhagslegar ráðstafanir sveitarfélagsins.

Um gerð viðauka er fjallað í 63. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 sem ber yfirskriftina „Bindandi áhrif fjárhagsáætlunar“. Þar segir; „Óheimilt er að víkja frá fjárhagsáætlun skv. 1. mgr. nema sveitarstjórn hafi áður samþykkt viðauka við áætlunina. Á þetta við um hvers kyns ákvarðanir, samninga eða aðrar fjárhagslegar ráðstafanir sem hafa í för með sér breytingar á tekjum, útgjöldum, skuldbindingum eða tilfærslur milli liða í fjárhagsáætlun í þegar samþykkttri áætlun. Viðauki er ekki gildur nema hann feli einnig í sér útfærða ákvörðun um það hvernig þeim útgjöldum eða tekjulækkun sem gert er ráð fyrir verði mætt. Á það einnig við þótt heildarútgjöld eða heildartekjur breytist ekki vegna samþykktar hans.“ Í reglugerð nr. 792/2017 (1212/2015) er jafnframt fjallað um gerð viðauka og tilskilin form.

Verklagsreglur þessar byggja á ofangreindum lögum/reglugerð og leiðbeiningum reikningsskila- og upplýsinganefndar sveitarfélaga um gerð viðauka fjárhagsáætlana.

Ábyrgð og eftirlit

Forstöðumenn, sviðsstjórar og bæjarstjóri bera ábyrgð á því að fjárhagslyklar stofnanna og deilda sem undir þá heyra, fari ekki fram úr fjárheimildum.

Forstöðumenn og sviðsstjórar bera ábyrgð á að tillögur að viðauka séu gerðar og lagðar fyrir bæjarráð.

Bæjarstjórn er ein til þess bær að samþykkja viðauka. Á meðan bæjarstjórn er í sumarleyfi telst bæjarráð bært til þess að samþykkja viðauka við fjárhagsáætlun ef slíkt tilefni kemur upp. Ef um er að ræða grundvallarbreytingar á fjárhagsáætlun skal kalla bæjarstjórn saman til aukafundar til að samþykkja viðauka við fjárhagsáætlun.

Við fjárhagsáætlunargerð sveitarfélagsins liggur fyrir sundurliðuð áætlun um einstök verkefni framkvæmdaráætlunar sem flokkast í reikningsskilum sem fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum. Framgangi þessara verkefna með samanburði við fjárhagsáætlun ársins með viðaukum skal leggja ársfjórðungslega fyrir bæjarráð til að kanna hvernig til hefur tekist að fara að ákvæðum 63. gr. sveitarstjórnarlaga um bindandi ákvæði ákvörðunar um fjárhagsáætlun ársins og gerð viðauka. Leggja þarf fram yfirlit um stöðu einstaka verkefna í lok hvers ársfjórðungs (hlutfallsleg staða gagnvart verkáætlun), samanlagðan útlagðan kostnað, gildandi fjárheimild og breytingar á henni á árinu og mat á stöðu verkefnis, bæði lokið og áætlað ólokið, gagnvart gildandi fjárheimild.

Framkvæmd

Þegar teknar eru ákvarðanir um samninga eða aðrar fjárhagslegar ráðstafanir sem ekki rúmast innan fjárheimildar gildandi fjárhagsáætlunar, ber að gera viðauka. Með öðrum orðum ber að gera viðauka vegna útgjalda sem hafa í för með sér breytingar á tekjum, gjöldum, fjárfestingu eða skuldbindingum í gildandi fjárhagsáætlun.

Dæmi um nauðsyn þess að gera viðauka er ákvörðun um breytingu á stöðugildum starfsmanna, aukinn launakostnað, aukna fjárfestingu eða tilfærslur á milli liða í fjárhagsáætlun. Viðauki þarf að innihalda útfærða ákvörðun um það hvernig breyttum fjárheimildum, þ.e.a.s. þeim útgjöldum eða tekjulækkun sem gert er ráð fyrir, verði mætt.

Alltaf skal leitast við að finna svigrúm innan viðkomandi deildar/málaflokks sem ráðstöfunin snertir áður en leitað er að svigrúmi annars staðar eða óskað er eftir gerð viðauka. Ekki er þörf á að gera viðauka ef svigrúm er innan fjárhagsramma viðkomandi deildar að teknu tilliti til fastra liða í fjárhagsáætlun, þ.e. tekjur, laun, launatengd gjöld, bifreiðastyrkir og innri leiga. Alltaf þarf að gera viðauka ef ráðstöfunin snertir fleiri en eina deild.

Viðauka við fjárhagsáætlun skal ekki gera til að leiðrétta í fjárhagsáætlun, útgjöld í rekstri eða til fjárfestingar, sem þegar hefur verið stofnað til. Mælt er til að útgjöld eða fjárfesting sem stofnað er til utan fjárheimildar og ekki að undangengnum viðauka, séu sett á dagskrá bæjarstjórnar og bókað sérstaklega. Bæjarstjórn hefur þannig vitneskju um ástæður þess að tiltekin útgjöld eða fjárfesting séu umfram fjárhagsáætlun og getur þannig sinnt eftirlitshlutverki sínu gagnvart fjármálunum. Leiðréttingar á fjárhagsáætlun með gerð viðauka undir lok árs, vegna útgjalda eða fjárfestinga sem stofnað hefur verið til án samþykkis bæjastjórnar, samræmast þannig ekki reglum um viðauka. Slíkar samþykktir þjóna ekki tilgangi laganna um fyrirfram samþykki bæjarstjórnar vegna breytinga á samþykktri fjárhagsáætlun.

Beiðni um viðauka

Sviðsstjóri og forstöðumaður útbúa tillögu að viðauka, í samráði við bæjarstjóra og fjármálastjóra, og leggja fyrir viðkomandi fagnefnd. Tillögum fagnefndar skal vísað til afgreiðslu bæjarráðs og síðar bæjarstjórnar. Með tillögu að viðauka þarf að fylgja minnisblað þar sem gerð er grein fyrir hvað viðaukinn felur í sér, þ.e. hver breytingin er og hver fjárhagslegu áhrifin eru á gildandi fjárhagsáætlun.

Í reglugerð nr. 1212/2015 um bókhald, fjárhagsáætlunir og ársreikninga sveitarfélaga er að finna ákvæði um gerð viðauka við fjárhagsáætlun og form þeirra. Gerð er þar krafa um að viðauki við fjárhagsáætlun innihaldi útfærða ákvörðun um hvernig viðauka er mætt, málaflokkayfirlit, rekstrarreikning, sjóðsstreymi og fjárfestingu (ef við á). Fjármálastjóri ber ábyrgð á að viðauki uppfylli formkröfur áður en hann fer til afgreiðslu bæjarráðs og bæjarstjórnar. Viðauki ásamt fylgigögnum skal fá eina umræðu í bæjarráði áður en hann er lagður fyrir bæjarstjórn til samþykktar.

Frumdrög að viðauka lögð fyrir bæjarráð

Tillögu um viðauka við fjárhagsáætlun ásamt minnisblaði þarf að leggja fyrir fund bæjarráðs til afgreiðslu. Gæta þarf að skýrt komi fram í bókun um eðli breytinga, hver fjárhagsleg áhrif eru og hvernig lagt sé til að viðaukanum verði mætt. Leggi bæjarráð til að frumdögum viðaukans verði breytt skal koma skýrt fram í hverju breytingin felst.

Viðauki við fjárhagsáætlun lagður fyrir bæjarstjórn

Þegar bæjarráð hefur samþykkt viðauka er hann, ásamt fylgigögnum, lagður fyrir bæjarstjórn til samþykktar. Sé viðaukinn samþykktur er tilkynning þess efnis send fjármálastjóra og fjárhagsáætlun uppfærð. Jafnframt sendir fjármálastjóri upplýsingar til viðkomandi sviðsstjóra og forstöðumanns um hvort viðauki hafi verið samþykktur eða honum synjað.

Hagstofuskil

Viðauka við fjárhagsáætlun skal senda Hagstofunni innan 15 daga frá afgreiðslu. Fjármálastjóri ber ábyrgð á að það sé gert.